

Sygn. akt XII Gz 558/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 listopada 2013 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku XII Wydział Gospodarczy Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący –	SSO Bożena Kachnowicz-Kokot
Sędziowie	SSO Ewa Górniak SSO Jolanta Safader-Skwarlińska (spr.)

po rozpoznaniu w dniu 25 listopada 2013r w Gdańsku

na posiedzeniu niejawnym

sprawy z wniosku wierzyciela (...) z siedzibą w K. (Litwa)

przeciwko M. B.

z udziałem małżonki dłużnika J. B.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika

na skutek zażalenia wierzyciela

na postanowienie Sądu Rejonowego Gdańsk-Północ w Gdańsku z dnia 7 sierpnia 2013 r. sygn. akt V GCo 173/13

p o s t a n a w i a :

oddalić zażalenie

Sygn. akt XII Gz 558/13

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 07 sierpnia 2013 roku Sąd Rejonowy Gdańsk – Północ w Gdańsku na podstawie art. 787 k.p.c. a contrario oddalił wniosek wierzyciela (...) z siedzibą w K. (Litwa) o nadanie klauzuli wykonalności prawomocnemu wyrokowi zaocznemu z dnia 06 września 2010r. (syg. akt V GC 690/10), także przeciwko małżonkowi dłużnika J. B. z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością ustawową małżonków.

W uzasadnieniu wskazując na przepis art. 787 k.p.c. Sąd Rejonowy stwierdził, że konieczną przesłanką umożliwiającą nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika jest wykazanie przez wierzyciela za pomocą dokumentu urzędowego lub prywatnego, że małżonek dłużnika wyraził zgodę na dokonanie czynności prawnej skutkującej powstaniem zobowiązania. Zdaniem Sądu Rejonowego w rozpoznawanej sprawie na podstawie dokumentu prywatnego przedstawionego przez wierzyciela tj. oświadczenia C. B. (przedstawiciela handlowego wnioskodawcy), brak jest podstaw do uznania, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z

czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika. Po pierwsze - treść tego oświadczenia jest bardzo ogólnikowa i nie wiadomo, czy małżonka dłużnika wyrażała zgodę również na czynności prawne, na podstawie których powstały wierzytelności objęte wyrokiem zaocznym. Po drugie – Sąd pierwszej instancji stwierdził, iż dokument prywatny w rozumieniu art. 787 k.p.c. powinien być wystawiony przez samego małżonka dłużnika i musi zawierać treść wskazującą na to, że małżonek dłużnika zaakceptował zaciągnięcie określonego zobowiązania.

Zażalenie na powyższe postanowienie złożył wierzyciel, zaskarżając je w całości i zarzucając :

1/ naruszenie prawa materialnego poprzez błędną wykładnię art. 787 k.p.c., tj. nieprawidłowe przyjęcie, iż wierzyciel może wykazać, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika, tylko za pomocą dokumentu prywatnego wystawionego przez samego małżonka dłużnika;

2/ błąd w ustaleniach faktycznych poprzez niezasadne przyjęcie, że małżonka dłużnika nie wyrażała zgody na czynności prawne, na podstawie których powstały wierzytelności objęte wyrokiem zaocznym.

Skarżący wniósł o : 1/ uwzględnienie zażalenia w trybie art. 395 § 2 k.p.c., 2/ uchylenie zaskarżonego postanowienia w całości.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie wnioskodawcy jest nieuzasadnione.

Zgodnie z art. 787 k.p.c. tytułowi egzekucyjnemu wydanemu przeciwko osobie pozostającej w związku małżeńskim sąd nada klauzulę wykonalności także przeciwko jej małżonkowi z ograniczeniem jego odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową, jeżeli wierzyciel wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że stwierdzona tytułem egzekucyjnym wierzytelność powstała z czynności prawnej dokonanej za zgodą małżonka dłużnika.

Z treści powołanego przepisu wynika, że ustawodawca nałożył na wierzyciela wymaganie wykazania zgody małżonka dłużnika określonym zarówno, co do treści jak i formy dokumentem, przy czym zgoda małżonka powinna wynikać wprost z treści dokumentu. Oznacza to, że w ramach postępowania klauzulowego z uwagi na jego ściśle formalny charakter (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 19 marca 2009 r., III CZP 5/09), sąd bada jedynie treść (osnowę) dołączonych do wniosku dokumentów urzędowych lub prywatnych. Badanie takie zmierza do stwierdzenia, czy na podstawie treści dokumentu można przyjąć, że małżonek dłużnika wyraził zgodę na zaciągnięcie zobowiązań wobec określonego wierzyciela. Badanie to ma charakter jedynie formalny, wyłączona jest natomiast kontrola merytoryczna złożonego oświadczenia, która zmierzałaby do określenia czy złożone oświadczenie wywarło skutek z punktu widzenia przepisów prawa materialnego.

Wynikający z art. 787 k.p.c. nakaz wykazania zgody małżonka dłużnika dokumentem wyłącza możliwość dowodzenia wyrażenia zgody takimi środkami dowodowymi jak zeznania świadków czy przesłuchanie stron oraz posługiwanie się domniemaniami faktycznymi (zob. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2011 r., III CZP 117/10, OSNC 2011/11/120, LEX nr 738031).

To czy zachodzą podstawy do nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonce dłużnika J. B. podlegało zatem ocenie jedynie w oparciu o przedłożony przez wierzyciela dokument prywatny w postaci oświadczenia C. B. - przedstawiciela handlowego wnioskodawcy z dnia 05 grudnia 2012r. (k. 33 akt).

Zdaniem Sądu Okręgowego, ocena tego dokumentu dokonana przez Sąd pierwszej instancji w świetle art. 787 k.p.c. jest prawidłowa. Mianowicie, treść tego oświadczenia jest bardzo ogólnikowa i z treści w/wym dokumentu nie wynika, że J. B. jako małżonka dłużnika M. B. wyraziła zgodę dotyczącą zobowiązań udokumentowanych fakturą nr (...) przedstawioną przez wierzyciela w sprawie oznaczonej sygnaturą akt V GC690/10, a więc by zgodziła się na zawarcie przez M. B. umów sprzedaży, których przedmiotem był surowiec określony w fakturze przedstawionej przez wierzyciela.

Podkreślić przy tym należy, że celem postępowania klauzulowego jest uzyskanie przez wierzyciela tytułu wykonawczego przeciwko małżonkowi dłużnika bez konieczności osobnego pozywania tej osoby, wobec czego rygorystyczne wymagania dowodowe i znaczny formalizm tego postępowania jest w pełni usprawiedliwiony, a zarazem niedopuszczalna jest możliwość posługiwania się w tym postępowaniu domniemaniami faktycznymi, o których mowa w art. 231 k.p.c. (por. uchwała Sądu Najwyższego z dnia 18 marca 2011 r., III CZP 117/10, (...) Prawnej LEX nr 738031). Należy również zwrócić uwagę na utrwalone na gruncie art. 787 k.p.c. w nauce prawa i orzecznictwie zapatrywanie, że zgoda małżonka na zaciągnięcie zobowiązania przez drugiego małżonka, o której mowa w tym przepisie może być jedynie zgodą dotyczącą określonego zobowiązania i zgoda ta nie może mieć charakteru zgody generalnej (zob. postanowienie Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 28 września 2012 roku, I Acz 168/12, System Informacji Prawnej LEX nr 1267098; T. Smyczyński, (w:) System Prawa Prywatnego, t. 11, s. 485).

Mając na względzie powyższe okoliczności faktyczne i prawne Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. w związku z art. 397 § 2 zd. 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. orzekł jak sentencji niniejszego postanowienia.